

σιλίσσης και ότι επεθύμουν να τον ίδουν πρώτα μόνον.

Ο Γάστων διέσχισε λοιπόν τους διαδρόμους του πύργου, συνοδευόμενος μόνον υπό του αξιωματικού τούτου· αλλά άμα έφθασεν εις τον αντιθάλαμον του βασιλικού διαμερίσματος, άνθρωποι τις, ο όποιος έστέκετο πλησίον του παραθύρου έπλησίασε τον πρίγκιπα, και ύποκλιθείς βαθύτατα πρό αυτου, τώ ειπεν :

— Ύψηλότατε είμαι εις τας διαταγάς σας διά να σας απαλλάξω από την αμχανίαν των πρώτων στιγμών της βασιλικής ακροάσεως. Μη φοβηθήτε καθόλου. Θά σταθώ παρά το πλευρόν σας και θά όμιλήσω έκ μέρους σας, άν δεν έτοιμάτατε τώ ώραϊον λογιδριον, τώ όποϊον περιμένουν από σας.

— Δεν προητοίμασα τίποτε, πραγματικώς, και δεν προμελετώ ποτέ τίποτε, κύριε Όρδερικε Ρουϊλέρμε, άπήντησε συσπών τας όφρως· σας εύχαριστώ διά την καλήν σας προσφοράν.

— Τότε λοιπόν, εξήκολούθησεν ο καθηγητής, θέλετε να σταθίτε μίαν στιγμήν διά να σας ειπώ έν λογιδριον, κατάλληλον διά την περίστασιν, τώ όποϊον συνέθεσα χάριν ύμων ;

— Ε! ανέκραξεν ο Γάστων, μόνον 'στες γαλιάνδρες και 'στα κοτσύφια σφυρίζουν σκοπούς... Εύχαριστώ, εύχαριστώ πολύ... Όχι όμιλήσω μόνος μου, με τας άσθενείς μου δυνάμεις, και δεν θά ένοχλήσω κανένα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

"Όπου άποδεικνύεται ότι δεν έγινε καθόλου περιτόν να γνωρίζη κανείς ελληνικά και λατινικά.

Είς τώ βάθος του προσευκτηρίου, πλησίον ενός παραθύρου, διά του όποιου έδλεπέ τις τον ποικίμον Δείγγρα, ή βασίλισσα Άννα εκάθητο έμπρός εις ένα ροδάνι, κατεσκευασμένον από έλεφαντόδοντον. Πλησίον της, ο Βασιλεύς Λουδοβίκος ΙΒ', καθήμενος επί μεγάλης γλυπτής καθέδρας, έπαιξε σκεπτικός με ταυτία ενός μεγάλου λαγωνικού, εξηπλωμένου παρά τους πόδας του. Ήσαν μόνον, διότι τρεις κυρίαί της τιμής έκεντοῦσαν εις τώ άλλο άκρον του θαλάμου, μακράν του βασιλικού ζεύγους, ώστε δεν ήδύναντο ούτε να λαμβάνουν μέρος ούτε νακούουν καν την συνομιλίαν.

Ο Γάστων διέσχισεν άλλον τον θάλαμον, ο όποιος ήτο στενός αλλά μακρός. Επρωχώρησε με ύφος ευγενές και άπλουϊν, χωρίς την πικραμικράν επιτήδευσιν ή στενοχωρίαν. Και όταν έφθασεν εις την γωνίαν, όπου εκάθηον αι Αυτών Μεγαλειότητες, έγονάτισεν έμπροσθεν του βασιλέως και ειπε με συγκίνησιν και με σεβασμόν :

— Μεγαλειότατε, έρχομαι κατά διαταγήν σας, διά να σας ύπηρετήσω με όλην μου την καρδίαν και με όλας μου

τάς δυνάμεις, εις άντάλαγμα της προστασίας, διά της όποιας με περιβάλλετε.

Ο Βασιλεύς άνήγειρε τον Γάστωνα, τον έφίλησε δύο φορές με τρυφερότητα, και τώ ειπε :

— Άγαπητέ άνεψιέ, χαίρω πολύ πού σε βλέπω, διότι τώ πρόσωπόν σου μου ύπενθυμίζει την μητέρα σου, την μακαρίτισσαν αδελφήν μου Μαρίαν. Πώς σας φαίνεται, Δέσποινα ; προσέθεσεν όδηγήσας έκ της χειρός τον Γάστωνα ένώπιον της βασιλίσσης, ή όποια τον εκύτταξε με τώ σοβαρόν της ύφος.

Ο Γάστων ήσθάνθη ότι ή Βασίλισσα Άννα ήτο όλιγώτερον διατεθειμένη ύπερ αυτου, από τον βασιλικόν σύζυγον της· όθεν έφέστη πρός αυτήν με όλιγωτέραν διάχυσιν, αλλά με περισσότεράν διπλωματίαν.

— Είθε, Δέσποινα, τή ειπε γονυπετών ένώπιόν της, να γίνω άξιος της εύνοίας σας όχι μόνον έν όνόματι του αίματος των Δέ Φουά, έκ των όποιων κατήγετο και ή σεπτή σας μητήρ, ή Μαρχαρίτα Δέ Φουά, δούκισσα της Βρετάνης, αλλά προπάντων χάρις εις την άφοσίωσιν της ζωής μου όλοκλήρως, την όποϊαν κατάθέτω εις τούς πόδας σας.

— Σήκω επάνω και καλώς ήλθεσ εις τον οίκόν μας, αγαπητέ άνεψιέ, απεκρίθη ή Βασίλισσα Άννα, εκπληκτος διά την λεπτότητα του φιλοφρονήματος. Άν φανής άξιός της αγάπης μας, τώ στάδιόν σου θά είνε έκ των λαμπροτέρων. Ηλθκαμεν να σε προύπαντήσωμεν εις τον πύργον τούτον, όπου και θά διαμεινώμεν, μέχρι της στιγμής καθ' ήν, άφ' ου άποκτήσης όλας τας γνώσεις, τας άπαιτητήτους διά την τάξιν σου, θά γίνης ικανός να διακριθής εις την Αύλήν μας. Όχι σου δώσωμεν ικανούς διδασκάλους, οι όποιοι θάναλλάσκουν την εκπαίδευσίν σου. Διά την νέαν ζωήν σου χρειάζεται νέος κύκλος. Όσον διά τους ανθρώπους που έφερεις μαζί σου, αυτοί θαποζημιωθούν καλά, —μη άμφιβάλλης, — και θά έπιστρέψουν εις την πατρίδα των.

Διαρκούσης της όμιλίας ταυτης, ο Γάστων είχεν ώχρηιάση· αλλά τώ τελευταίον κτύπημα ήτο τώσόν άπρόσδοκτον δι' αυτόν, ώστε τώ αίμα άνέβη ως κύμα εις τώ πρόσωπόν του· ήθέλησε να όμιλήσῃ, αλλά δεν ήμπόρεσε.

— Ά, Δέσποινα, ειπε τότε ο Βασιλεύς με συμβιβαστικόν ύφος· ως άριστωμεν τα πράγματα όπως είνε διά μερικάς ήμέρας άκόμη, ώστε ή μεταβολή να μη ραγή τώσόν σκληρά εις τον Γάστωνα...

Ο Γάστων ηύχαρίστησε τον θεόν του διά κλίσεως της κεφαλής και κατόπιν απεκρίθη πρός την Βασίλισσαν :

— Δέσποινα, άν και αι διαταγαι σας θά είνε εις τώ εξής ο νόμος μου, έν τούτοις θά μου επιτρέψετε, έλπίζω, να μη λησμονήσω τας πατρικας προαγγελίας.

Όταν έφευγα, ο πατήρ μου ο ίδιος εξέλεγε τους ακολούθους μου. Εξ αυτών εις προάντων μου είνε ως αδελφός, και δεν θά ήμπορούσα να τω αφαιρέσω τον τίτλον του πρώτου μου ίπποκόμου, χωρίς να δείξω μαύρην άχαριστίαν. Είνε ο Ίωβήνος, άρχων του Νολαί, ο όποιος με έσωσεν, όταν ήμουν μικρός, από την πυρκαϊάν της Μαζέρης, και ο όποιος έκτοτε μου έδειξε την μεγαλητέραν άφοσίωσιν. Δεν έχωρίσθημεν ποτέ. Ο πατήρ μου τώ επανέλαβε χιλιάκις, ότι ή τύχη του θά παρηκολούθει την ιδικήν μου... Σας έξορκίζω, Δέσποινα, να μη μας χωρίσετε.

— Κράτησε τον, αγαπητέ άνεψιέ, ειπεν ή Βασίλισσα. Τα έπιχειρήματά σου είνε εύλογα και τα λέγεις με τώσόν σεβασμόν, ώστε δεν είμπορώ άντίσταθώ. Λάβε υπ' όψει σου όμως, ότι ενθά δεν θά τρέχης εις τούς αγώνας και εις τας κυνήγια γυμνόπους· διότι τούτο θά παρεβλαπτε την αξιοπρέπειαν της θείας σου. Άν οι άλλαι σου θεράποντες είνε αρκετά εύπειθεϊς, ώστε να συμπεριφέρονται καλώς με τους ανθρώπους μας, ήμπορούν να μείνουν και αυτοί... Άλλα περί τούτων θά όμιλήσωμεν αργότερα. Η θύρα, ή όποια ήνοιξε, μου αναγγέλλει τώ γ. ύμ. Δός μου τώ χέρι σου, αγαπητέ άνεψιέ, διά να περάσωμεν εις την αίθουσαν.

Ο Γάστων εξετέλεσε την ύπηρεσίαν αυτήν τώσόν καλά, ώστε ή βασίλισσα έβεβαιώθη, ότι άν ο νεαρός πρίγκιψ είχε τώ πνεύμα άκλιέργητον, ουχ ήττον κατείχε την τέχνην της έθιμοτυπίας και των κομψών τρόπων, ή όποια ανέκαθεν διέκρινε τους ευγενείς από τους άγροίκους.

Το έστιατόριον ήτο θολωτή αίθουσα πολύ μεγάλη, άλλ' όλίγον φωτισμένη. Τώ γ. ύμ., εις τώ όποϊον παρεκάθησαν μόνον οι τρεις, διεξήχθη παγερόν, χωρίς συνομιλίαν. Μόνον από καιρού εις καιρόν ενεθάρρουναν τον Γάστωνα τας βλέμματα και τας θωπευτικά μειδιάματα του θ. ύμ. του.

Η βασίλισσα ώμίλει ένίστε πρός ένα άνθρωπον μακροφόρον, με πολύ έξυπνον πρόσωπον, ο όποιος ήτο ο διάσημος Ίωάννης Λεμαίρ, ιστορικός και ποιητής, έκ των σοφωτέρων άνδρών της εποχής του, και ο όποιος εξέτελει πρός τή βασιλίσση χροή γραμματέως. Ίστατο όρθιος παρά τώ πλευρόν της, κλίνων όλίγον πρός τας έμπρός, δια νακούη, ότι ή ευγενής του κυρία τώ ένεπιστεύετο χαμηλοφώνως.

Μετά τώ γεύμα, ο βασιλεύς και ή βασίλισσα, ακολούθουμένοι υπό του Γάστωνα, επανήλθον εις τώ προσευκτήριον. Η βασίλισσα εκάθησεν εις τώ ροδάνι τις, ένευσεν εις τον Γάστωνα να καθήσῃ πλησίον της επί ενός έδωλίου, και τώ ειπεν :

— Άγαπητέ άνεψιέ, ώ; πρώτον δείγμα ύπακοής, σε παρακαλώ νακούσης κάτι που θά μας αναγνώσουν από έν βιβλίον,

του όποιο τώ πρώτον μέρος, γνωστόν ήδη εις όλους τούς λόγιους, τιτλοφορείται Γ α θ α υ μ α σ ι α τ η ς Τ ρ ο ι α ς. Κύριε Ίωάννη Λεμαίρ, έχετε τον λόγον.

— Εύχαριστως, Δέσποινα, ειπεν ο Γάστων έγειρόμενος και χαιρετών τον γραμματέα της βασιλίσσης· άλλ' όχι πριν προσφέρω εις τον κύριον Λεμαίρ τα σέβη ενός έμπαθούς αναγνώστου και των πεζών και των στίχων του... Όσον διά τας Γ α υ μ α σ ι α τ η ς Τ ρ ο ι α ς, άν αρχή να γνωρίζη κανείς την Ί λ ι α δ α διά να έννοήσῃ τώ βιβλίον του, μάθετε ότι ήρχισα τας ελληνικάς, έννεα έτών, όταν μόλις άκόμη έννοούσα τας λατινικάς του Βιργιλίου. Ημπορώ να σας άπαγγείλω έκ χιλιάδας και του Έκτορος, τώ μέρος δηλαδή τώ όποϊον έθαύμασα περισσότερο απ' όλα.

— Απάγγειλε όλίγον ελληνικά, αγαπητέ άνεψιέ, ανέκραξεν ο βασιλεύς πληρης χαράς και εκπλήξεως. Απάγγειλε... διά να ιδώμεν... και σου δίδω τον βασιλικόν μου λόγον.

Είς όλίγων βημάτων άπόστασιν, ο κύριος Όρδερικος προσεπάθει να κρυφθῃ μέσα εις τον όμιλον των συμβούλων και των οικείων του βασιλέως, οι όποιοι παρίσταντο εις την σκηνήν αυτήν. Ο καθηγητής ήναγκάσθη νακουμδήσῃ εις τον τοίχον, διότι τώσόν έτρεμαν τας γόνατά του, καλώς ήκουσε τον νεαρόν πρίγκιπα ναπαγγέλλῃ κομψώς τους στίχους του Όμήρου και ναποκρίνεται εύστόχως εις τας έρωτήσεις, τας όποιας, υπό τύπον φιλοφρονημάτων, τώ απήθουνεν ο Λεμαίρ.

— Ύψηλότατε, τώ ειπε τέλος ο γραμματευσ ο μέλλων βιογράφος της βασιλίσσης Άννης· μου έμπνέετε μέγαν θαυμασμόν, και θά επιθυμούσα πολύ, άν είχατε την καλωσύνην, να μάθω τώ όνομα του ικανού άνδρός, ο όποιος σας έδίδαξε τώσόν καλά.

— Θα σας τώ ειπω πολύ εύχαριστως, απεκρίθη ο Γάστων, διότι ή διακαστέρω μου επιθυμία είνε να προσφέρω ένώπιον των Μεγαλειοτάτων τώ όνομα του αγαπητεῦ αυτου παιδαγωγού, ο όποιος έχασεν εις την Ίταλίαν όλα του τάγαθά, διότι ανήκεν εις τώ γαλλικόν κόμμα. Όνομάζεται Άνδρέας Ζουστής, έκ της οικογενείας των μαρνησιών Ζουστινιάνη. Μετά την εκπλήξιν, ή έποια ήκολούθησε τώ άκουσμα, ο Λουδοβίκος επλήσισσε την Άνναν και συνομιλήσαν χαμηλοφώνως, με πολλήν ζωηρότητα εκατέρωθεν.

Εν τώ μεταξύ, ο Λεμαίρ έλεγε πρός τον Γάστωνα :

— Τότε ή πρώϊμος ανάπτυξις σας δεν με εκπλήττει καθόλου. Άλλά πότε εύρίσκατε καιρόν να μελετάτε, άφ' ου άγαπάτε τώσόν τώ κυνήγι και τας σωματικας ασκήσεις, καθώς μας είπαν ;

— Όμιλούσαμεν ελληνικά ή λατινικά έως τώ μεσημέρι, πάντοτε ίταλικά εις τώ κυνήγι ή εις τον περίπατον, και καθε βράδυ εκάμαμεν μάθημα επιστημονικόν ή φιλολογικόν, έως την ώραν του ύπνου· ούτως ώστε...

Ο Γάστων δεν ήμπόρεσε να τελειώσῃ. Όρθιοι πρό αυτου ο βασιλεύς και ή βασίλισσα τώ επέβλον διά νεύματος σιωπήν. Η Βασίλισσα Άννα τώ έμειδίασε και τον έφίλησεν εις τώ μέτωπον· έπειτα έννευσεν εις τον βασιλέα να λάβῃ τον λόγον.

(Έπεται τώ τέλος) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ (Κατά τώ Γαλλικόν του S Blandy)

ΟΙ ΤΥΦΛΟΙ ΚΑΙ Ο ΕΛΕΦΑΣ (Ανατολικός Μύθος)

Κάποιος βασιλεύς της Βιρμανίας κατείχε μέγαν αριθμόν έλεφάντων, έκ των όποιων ένα ήγάπα και έπεριποιείτο περισσότερο.

Μίαν ήμέραν εκάλεσεν ένα των ύπηρέτων του και τώ ειπε :

— Όλοι εκθειάζουν τας προτερήματα του έννοουμένου μου έλέφαντος· αλλά ήθελα να ήξευρα τί λέγουν δι' αυτόν και οι τυφλοί. Πήγαινε λοιπόν, ταξείδευσε εις όλας τας επαρχίας του βασιλείου μου και φέρε μου έδώ όσους τυφλους άπαντήσης.

Ο ύπηρέτης εξεκίνησε, και μαζεύσας όλους τους τυφλους, τους όποιους συνήτησεν εις τον δρόμον του, τους ώδήγησεν εις τώ παλάτι. Κατά διαταγήν του βασιλέως τους επήγαγν εις τον σταυλον, πλησίον του έννοουμένου έλέφαντος, και τους διετάξαν να τον εξετάσουν.

Ο ένας τότε ήγγισε τώ πόδι· ο άλλος έψηλάφησε την ούραν· άλλος την κοιλίαν, την ράχιν, τας αυτιά, τους χτυλιόδοντας, την προβοσκίδα.

Έπειτά τους έφεραν πάλιν ένώπιον του βασιλέως, ο όποιος τοις ειπεν :

— Εξετάσατε καλά τον έλέφαντά μου ;

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε, απεκρίθησαν οι τυφλοί.

— Τότε λοιπόν τον γνωρίζετε καλά ;

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε.

— Με τί όμοιάζει ; ήρώτησεν ο βασιλεύς.

— Με κολόνναν ! απερίθη εκείνος, ο όποιος είχε ψηλαφήσῃ τους πόδας.

— Με σκούπαν ! απεκρίθη ο άλλος, πού είχε πιάσῃ την ούραν.

— Με σπίτι. — Με ράχη βουνοῦ. — Με χράμι. — Με άγκωνάρι. — Με κέρατο. — Με χονδρόσχοινο, άπήντησαν οι άλλοι, έφ' όσον είχαν έγγισῃ τώ στήθος, τάν ράχιν, τας αυτιά, τώ κεφάλι, τους χτυλιόδοντας, την προβοσκίδα.

Και έφιλονείκουν, διότι καθείς ύπεστήριξε την παρομοίωσιν του και διεψεύθε τον άλλον.

Ο βασιλεύς έγέλασε και ειπε :

— Πρέπει να ένώσετε όλα μαζί τας χροακτηριστικά, τας όποια αποδίδετε εις τον έλέφαντά μου, διά να έννοήσετε πώς είνε πραγματικώς και με τί όμοιάζει. Καθένας από σας έψηλάφησεν έν μόνον μέρος του όλου. Ούτω κάμουν και πολλοί άνθρωποι· εξετάζουν μόνον μίαν όψιν του ζητήματος, τώ όποϊον τοις παρομοιάζεται, και φαντάζονται ότι τώ γνωρίζουν κατά βάθος.

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Άγαπητοί μου,

Το μόνον λέξεις θά γράψω σήμερα, εις βραχέϊαν Έπιστολήν, διά να σας αποχαιρέτησω. Μην εκπλήττεσθε, άν ή παρούσα μου, είνε ή τελευταία του έτους· Άλήθεια έχομεν άκόμη δύο Σάββατα· άλλ' ως σας πληροφορεϊ άλλου ή Διάπλασις, έν μόνον φύλλον δεκαεξαετίδων θά εκδοθῃ, και είνε ζήτημα άν ή Κυριακή θά μου άφινε τώσόν μεθαύριον.

Σπεύδω λοιπόν να προλάβω, να σας αποχαιρέτησω, να σας εύχηθώ, και να σας εύχαριστήσω έκ βάθους ψυχής διά την αγάπην και διά τώ ενδιαφέρον, με τώ όποϊον παρηκολούθησατε και κατά τώ έτος τούτο τας επιστολάς μου.

Έλπίζω ότι τώ ίδιον ενδιαφέρον θά μου δείξετε και τώ ερχόμενον, διότι, όπως ειπε και ο Χριστός πρός τους μαθητάς του : μικρόν και ουχ' όρατέ με, μικρόν και ύψισθέ με...

Σας ασπάζομαι.

ΦΑΙΔΡΩΝ

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Άπελπισμένη τρέχω Έμπρός σου, Παναγία μου, Σάν θλίβουν την καρδιά μου Τά βάνανα κ' οι πόνοι Άλύπητα, σκληρά.

Και 'στη γλυκειά σου δψι Παρηγορία Ξανοίγω, Τά δάκρμά μου πνίγω Και νοιώθω της έλπίδος 'Στά στήθη τή χαρά !

ΑΡΓΙΑΔΗ

Ο ΛΑΧΑΝΑΚΗΣ ΚΑΙ Η ΜΑΡΟΥΛΙΩ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΑ'.

Τότε τὸ ἀγοράκι τοῦ λαχάνου καὶ τὸ κοριτσάκι τοῦ μαρουλιοῦ, ἐσήκωσαν τὸ καπάκι, ἐπρόβαλαν ἀπὸ τὸ τσουκάκι κ' ἐφώναξαν :

— Καλὴ κυρία, μᾶς θέλεις νὰ γίνωμεν παιδάκια σου ; Θὰ παίζωμεν εἰς τὸ κατῶφλι τῆς πόρτας σου, καὶ θὰ κοιμούμαστε ἔστην ἀγκαλιά σου !

Ἡ καλὴ γυναῖκά τα ἔχασε, ἅμα ἄκουσε νὰ μιλοῦν μέσα ἀπὸ τὸ τσουκάκι. Μάλιστα φοβήθηκε λίγο . . .

Ἄλλ' ἅμα εἶδε τὶ εὐμορφὸ ἀγοράκι καὶ τὶ χαριτωμένο κοριτσάκι τῆς ὠμίλησαν, τὰ ἔβγαλεν ἀμέσως ἀπὸ τὸ λάχανο καὶ εἶπε :

— Μετὰ χαρᾶς θὰ σας κάμω παιδάκια μου καὶ θὰ σας ἀγαπῶ πολὺ πολὺ . . .

Τὶ ἀπέγινε, θὰ σας το εἰπῶ μεθαύριον, καὶ πᾶ τέλειώνομεν.

Ἡ ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Ο ΘΑΥΜΑΣΙΟΣ ΟΡΕΝΟΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ὑπὸ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

ΔΥΟ ΜΗΝΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΑΝΤΑ ΖΟΥΑΝΑΝ

Ἀπὸ τῆς ἐξαφανίσεως τοῦ συνταγματάρχου Κερμῶρ, ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του εἰς Ἀμερικὴν, παρῆλθον δεκατέσσαρα ἔτη, τῶν ὁποίων ἑνὸς συντόμου ἢ ἱστορίας.

Τὴν εἶδον, ὅτι ἡ σύζυγός του καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ ἐχάθησαν κατὰ τὸ ναυάγιον τοῦ Νόρτωνα, εἶχε μᾶθὲν τῷ 1872. Ποτὲ δὲν ἐπίστευεν ὅτι ἡ θυγάτηρ τοῦ Παυλίνα, μικρὰ τότε, ἦτο δυνατόν νὰ ἐπέζησε τῆς φοβερᾶς ἐκείνης καταστροφῆς. Ἐκτὸς τούτου, δὲν τὴν εἶχε γνωρίσει ποτέ, διότι ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν Μαρτινίκην ὀλίγους μῆνας πρὸ τῆς γεννήσεώς της.

Ἐπὶ ἑν ἔτος ἀκόμη, ὁ συνταγματάρχης Κερμῶρ ἐξηκολούθησε νὰ διοικῆ τὸ σύνταγμα του. Ἐπειτα, ἄφ' οὗ ἔδωσε τὴν παραίτησίν του, ἀπεράσισεν, ἐπειδὴ οὐδεὶς συγγενικός δεσμός τον συνέδεε πλέον μὲ τὸν κόσμον, νὰ φερῶσιν τὸ ὑπό-

λοιπον τῆς ζωῆς του εἰς τὸ ὑψηλὸν ἔργον τοῦ Ἱεραποστόλου. Ἐντὸς τοῦ ὑπῆρχεν ὁ Ἱεραπόστολος πλησίον τοῦ στρατιώτου. Ὁ ἀξιωματικὸς ἦτο ἐτοίμος νὰ μεταβληθῆ εἰς καλόγηρον, στρατιωτικὸν καλόγηρον, ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἀφιερῶνται εἰς τὸν προσηλυτισμὸν, δηλαδὴ εἰς τὸν ἐκπολιτισμὸν τῶν ἀγρίων.

Ὁ συνταγματάρχης Κερμῶρ, χωρὶς νὰ ἐμπιστευθῆ εἰς κανένα, — οὔτε εἰς τὸν λοχίαν Μαρσιάλην, — τὰ σχέδιά του, ἀνεχώρησε κρυφίως ἀπὸ τὴν Γαλλίαν τῷ 1875 καὶ μετέβη εἰς τὴν Βενεζουέλαν, ὅπου τόσαι φυλαὶ Ἰνδῶν ἦσαν βυθισμέναι εἰς τὴν δεισιδαιμονίαν καὶ τὴν ἀμάθειαν.

Ἄμω ἐτελείωσε τὰς θεολογικὰς του σπουδὰς εἰς τὴν χώραν ταύτην, ἐχειροτονήθη ἱερεὺς καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἐταιρίαν τῶν Ἱεραποστόλων ὑπὸ τὸ ὄνομα Πάτερ Ἐσπεράντης. Ἦτο τότε τεσσαράκοντα καὶ ἑννέα ἐτῶν.

Εἰς τὴν Καρακάσην διατρίβων ὁ Πάτερ Ἐσπεράντης, συνέλαβε τὴν ἀπόφασιν νὰ ὑπάγῃ νὰ ζῆσιν εἰς τὰς σχεδὸν ἀγνώστους

χώρας τῆς μεσημβρινῆς Βενεζουέλας, ὅπου σπανίως ἐφαίνοντο Ἱεραπόστολοι. Ἐκεῖ πλήθην ἰθαγενῶν οὐδέποτε ἔτυχον χριστιανικῆς διδασκαλίας καὶ ἀπέμενον ἄγριοι, ἐντελῶς ἀπολίτιστοι. Νάναζήτησιν τοὺς ἀποκλήρους τούτους μέχρι τῶν ἐσχάτων ἡμερῶν τῆς Βενεζουέλας, νὰ τοὺς προσηλυτίσῃ καὶ νὰ τοὺς ἐξημερώσῃ, ἰδοὺ ποῖον ἦτο τοῦ λοιποῦ τὸ ἔργον του. Καὶ χωρὶς νὰ γνωρίζῃ κανεὶς τίς ἦτο καὶ πῶς ὠνομάζετο πρῶτα, ἀπῆλθε κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1879.

Ὁ Πάτερ Ἐσπεράντης, ὁ ὁποῖος ὠμίλει τὰ ἰσπανικὰ ὅπως καὶ τὴν μητρικὴν του γλῶσσαν, μετέβη εἰς Ἅγιον Φερνάνδον, ὅπου ἔμεινε ὀλίγους μῆνας. Ἐκ τῆς πολίχνης ταύτης ἀπηύθυνεν ἐπιστολὴν πρὸς ἕνα τῶν φίλων του, συμβολαιογράφον εἰς Νάντην. Τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, — τὴν τελευταίαν, ἢ ὁποία ἔφερε τὸ ἀληθές του ὄνομα, — παρεκάλει τὸν παραλήπτην νὰ κρατήσῃ μυστικῆν.

Εἰς τὸν Ἅγιον Φερνάνδον, ὁ Πάτερ Ἐσπεράντης ἐγνωρίσθη καὶ συνεδέθη μὲ τὸν νεαρὸν μοναχὸν Ἀγγελον, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπεράσισε νάνεθθῃ εἰς τὰς πηγὰς τοῦ Ὀρενόκου, εἰς τὴν χώραν τῶν Γουαχαριβίων, καὶ νὰ ἰδρῦτῃ ἐκεῖ Σταθμὸν Ἱεραποστολικόν. Τὰ ἐπιλοιπα τὰ γνωρίζομεν. Παρῆλθον δεκατέσσαρα ἔτη. Ἡ Σάντα-Ζουάνα προώδεε καὶ εὐήμερει ἐφαίνετο ὅτι οὐδεὶς δεσμός συνέδεε πλέον τὸν Πάτερ Ἐσπεράντην πρὸς τὸ θλιβερὸν παρελθὸν του, ὅταν συνέβησαν τὰ γεγονότα ἐπὶ τῶν ὁποίων βασίζεται ἡ παρούσα ἱστορία.

Μετὰ τοὺς λόγους τοῦ λοχίου Μαρσιάλην, ὁ συνταγματάρχης ἔθλιψε τὴν Παυλίαν εἰς τὰς ἀγγάλας του, καὶ οἶονεὶ βάπτισμα δακρύων ἔχυσεν ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς θυγατρὸς του. Μὲ ὀλίγας λέξεις ἢ νεανὶς τῷ διηγήθη τὴν ζωὴν τῆς, τὴν σωτηρίαν τῆς ἐπὶ τοῦ Βίγκου, τὴν περιβαλθῆν τῆς ὑπὸ τῆς οἰκογενείας Ἐρεδιᾶ, εἰς τὴν Ἀβάναν, τὴν ἐπιστροφὴν τῆς εἰς Γαλλίαν, τὴν ὀλιγοχρόνιον διαμονὴν τῆς εἰς τὸ Σαντεναί, τὴν ἀπόφασιν τὴν ὁποίαν ἔλαβε μετὰ τοῦ λοχίου Μαρσιάλην, ἅμω ἀνεκοινώθη εἰς αὐτοὺς ἢ ἐπιστολῇ, τὴν ἀναχωρήσιν τῆς εἰς Βενεζουέλαν ὑπὸ ἀνδρῶν ἐνδύματα καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα Παῦλος, τὸ ταξείδιον διὰ τοῦ Ὀρενόκου, τὴν ἐπίβασιν τῆς ληστοσυμορίας τοῦ Ἀλφρανί, καὶ τέλος τῆς θαυμασίαν ἐκείνην ἀπολύτρωσιν . . .

Καὶ οἱ δύο ἐπλησίασαν τότε τὸ ἀμάξιον, ὅπου κατέκειτο ὁ λοχίας Μαρσιάλης. Ὁ τραυματίας ἦτο παράφορος ἀπὸ τὴν χαρὰν του, ἀκτινοβολοῦσεν ὄλος, ἔκλειε, καὶ αἱ λέξεις αὐταὶ ἐξήρχοντο διαρκῶς ἀπὸ τὰ χεῖλη του :

— Συνταγματάρχα μου ! . . . συνταγματάρχα μου ! . . . Τώρα ποῦ ἡ Παυλίνα εὐρῆκε τὸν πατέρα της . . . ἐγὼ εἰμπορῶ νὰ ποθῶναι . . .

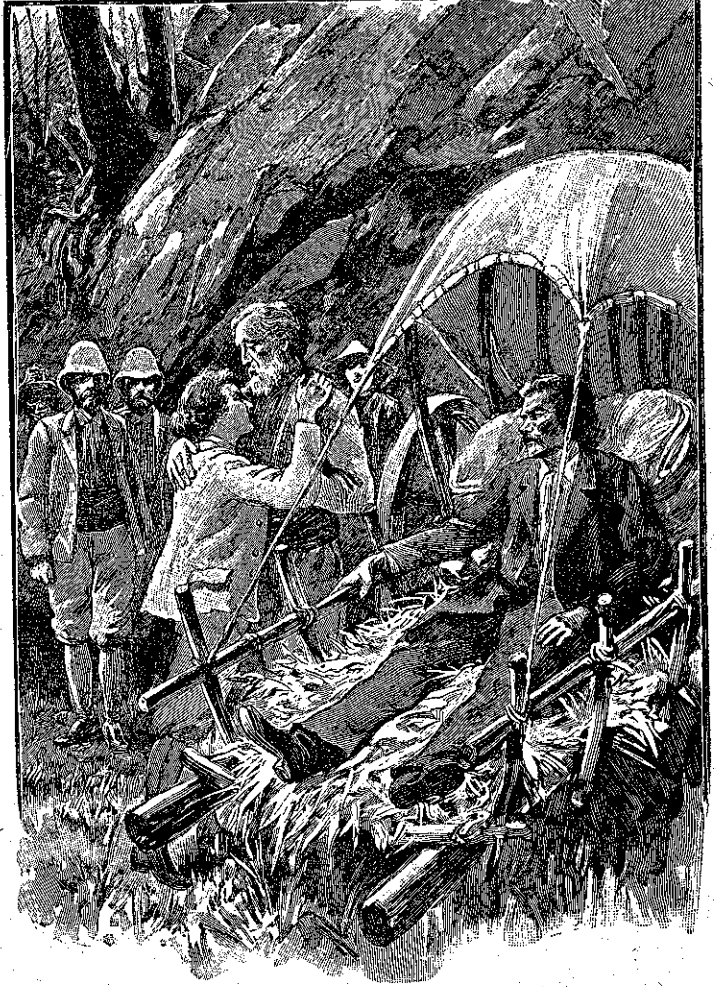
— Σοῦ το ἀπαγορεύω αὐστηρῶς ! εἶπεν ὁ συνταγματάρχης. — Ἄ ! ἂν μοῦ το ἀπαγορεύετε . . . — Θὰ σε περιποιηθῶμεν καὶ θὰ σε θεραπεύσωμεν. — Ἄν με περιποιηθῆτε . . . τότε δὲν θὰ πεθάνω . . . βεβαίωτατα ! — Τώρα ἡσυχία . . . ἔχεις ἀνάγκην ἀπὸ ἡσυχίαν . . . — Ἡσυχάζω, συνταγματάρχα μου ! . . . Νά, ἰδέτε . . . μοῦ ἔρχεται ὕπνος . . . θὰ κοιμηθῶ καλὰ αὐτὴ τὴν φορὰ. — Κοιμήσου, φίλε μου, κοιμήσου . . . Ὡς ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν Σάντα-Ζουάναν . . . Ὁ δρόμος δὲν θὰ σε κουράσῃ καθάλου . . . καὶ θὰ γίνῃς καλὰ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν. Ὁ συνταγματάρχης Κερμῶρ ἀπέθεσε φιλίημα ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ λοχίου Μαρσιάλην, καὶ ὁ «φίλος των» ἀπεκοιμήθη μεριδιῶν. — Πατέρα μου, ἀνέκραξεν ἡ Παυλίνα, θὰ τον σώσωμεν ! — Νά, ἀγαπητῆ μου Παυλίνα, μετὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ! ἀπεκρίθη ὁ Ἱεραπόστολος. — Ἄλλως τε καὶ ὁ Γερμανὸς Πατέρων καὶ αὐτὸς εἶχον ἐξετάσῃ τὴν πληγὴν τοῦ Μαρσιάλην, ἢ ὁποία δὲν τοὺς ἐφάνη ἐπικίνδυνος. Ἐμαθαν τότε ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Ἀλφρανί εἶχε κτυπήσῃ τὸν Μαρσιάλην, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ γηραιὸς λοχίας, ἐν παραφορᾷ ὀργῆς, εἶχεν ἐπιπέσῃ ἐναντίον του. — Τότε ὁ Πάτερ Ἐσπεράντης εἶπε : — Σήμερον οἱ γενναῖοί μου Ἰνδοὶ πρέπει νὰ ἀναπαυθοῦν, καθὼς καὶ οἱ σύντροφοί σας, κύριε Ἑλλῶν, διότι ἔχουν ἀνάγκην. Αὐριοῦν τὸ πρῶτὸν θὰ ξεκινήσωμεν διὰ τὴν Μονήν, καὶ ὁ Γκόμος θὰ μας ὀδηγήσῃ διὰ τοῦ συντομωτέρου δρόμου. — Εἰς αὐτὸ τὸ παιδί ὀφείλομεν τὴν σωτηρίαν μας, παρετήρησεν ἡ Παυλίνα. — Τὸ ἤξεύρω, ἀπεκρίθη ὁ Πάτερ Ἐσπεράντης. Καὶ κατέσας τὸν μικρὸν Ἰνδόν : — Ἐλα, Γκόμο, τῷ εἶπε, νὰ σε φιλήσω γιὰ ὄλους αὐτοὺς, τοὺς ὁποίους ἔσωσε. Μετὰ τὸν πατέρα της, τὸν ἐνηγκαλίσθη καὶ τὸν ἐφίλησε καὶ ἡ Παυλίνα, τὴν ὁποίαν ἐν τῇ ταραχῇ τοῦ ὀ μικροῦ Ἰνδὸς ἐξηκολούθη νὰ ὀνομάξῃ Παῦλον. Καὶ ἐπειδὴ ἡ νεανὶς δὲν εἶχεν ἀποβάλλῃ τὰνδρι-καθ' ἑαυτὸν ἂν ἤξευραν οἱ σύντροφοί της, ὅτι «ὁ κύριος Παῦλος» ἦτο ἡ δεποινὶς Παυλίνα Κερμῶρ. Ἄφ' οὗ ἐσφιγγε τὰς χεῖρας τοῦ Ἰακώβου Ἑλλῶν καὶ τοῦ Γερμανοῦ Πατέρων, τοῦ Πάρσαλ καὶ τοῦ Βαλδέξ, τῶν δύο ἐντίμων ναυτικῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἀφοσίωσις, καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἐπιπόνου ταξείδιου, ὑπῆρξε θαυμαστή, — ἡ θυγάτηρ του ἔλαβε τὸν λόγον. — Πατέρα μου, πρέπει νὰ σας εἰπῶ τί χρεωστῶ εἰς τοὺς δύο μου συμπολίτας

πρὸς τοὺς ὁποίους οὐδέποτε θὰ δυνηθῶ νὰ ἐξοφλήσω τὸ χρέος μου. — Δεποινὶς . . . ἀπεκρίθη ὁ Ἰακώβος Ἑλλῶν, τοῦ ὁποίου ἡ φωνὴ ἔτρεψε. Σὰς παρακαλῶ . . . ἐγὼ δὲν ἔκαμα τίποτε . . . — Ἀφίστατέ με νὰ ὀμιλήσω, κύριε Ἑλλῶν. — Τότε ὀμιλήσατε διὰ τὸν Ἰακώβον. ἄλλ' ὄχι δι' ἐμέ, δεποινὶς Κερμῶρ, ἀνέκραξεν ὁ Πατέρων γελῶν, διότι δὲν το ἄξιζω καθόλου . . . — Εἴμμι ὑποχρεωμένη καὶ εἰς τοὺς δύο σας, ἀγαπητοί μου σύντροφοι, ὑπέλαβεν ἡ Παυλίνα, καί . . . καὶ εἰς τοὺς δύο, πατέρα μου . . . Ὁ κύριος Ἑλλῶν μοῦ ἔσωσε τὴν ζωὴν . . . — Ἐσώσατε τὴν ζωὴν τῆς κόρης μου ! ἀνέκραξεν ὁ συνταγματάρχης Κερμῶρ. Καὶ ὁ Ἰακώβος Ἑλλῶν ἠναγκάσθη νὰ κούσῃ ὄλην τὴν διήγησιν τῆς σωτηρίας, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἡ Παυλίνα προσθέσασα εἰς τὸ τέλος :

— Εἶπα, ὅτι ὁ κύριος Ἑλλῶν μοῦ ἔσωσε τὴν ζωὴν ἔκαμε ὅμως καὶ κάτι πρὸς ὀσσότερον, διότι μας συνώδευεν ἕως ἐδῶ μετὰ τοῦ κυρίου Πατέρων . . . — Ἦτο καθῆκον μας ! ἀπεκρίθη ὁ Ἰακώβος Ἑλλῶν. — Ἐν ᾧ οἱ ταξιδιώται μετὰ τοῦ συνταγματάρχου συνωμίλου περιπέτειῶν τῶν, ὁ Βαλδέξ καὶ ὁ Πάρσαλ ἠτόμαζον τὰ τῆς σταθμεύσεως, διότι ἐκεῖ θὰ διήρχοντο τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας καὶ τὴν ἀκόλουθον νύκτα. Οἱ ἀνθρωποὶ των εἶχον μεταφέρει εἰς τὸ δάτος τὰ πτώματα ὄλων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐφρονέθησαν εἰς τὴν μάχην. Ὅσον διὰ τοὺς τραυματιθέντας Γουαχαριβίους ὁ Γερμανὸς Πατέρων θάνατε λάμβανε τὴν θεραπείαν των. Ἐπειτα ἀφοῦ τὰ τρόφιμα ἐξήχθησαν ἀπὸ τὰμάξια, διὰ νὰ λάβῃ ἕκαστος τὸ μεριδιόν του, ὁ Ἑλλῶν, ὁ Πατέρων, ἀκ-

λοουθούμενοι ὑπὸ τοῦ συνταγματάρχου καὶ τῆς θυγατρὸς του, μετέβησαν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν δύο πλοιαρίων. Δὲν τα εἶχαν λοιπὸν καταστρέψῃ οἱ Κουίβα ; Ὄχι ! διότι ὁ Ἀλφρανί ἐλογάριαζε νὰ ἐπανέλθῃ δι' αὐτῶν εἰς τὰς δυσμικὰς χώρας, ἀναπλέων τὸν παραπόταμον Βεντουαρίην. — Εὐχαριστῶ τοὺς ληστές, ἀνέκραξεν ὁ Γερμανὸς Πατέρων, διότι ἐσεβάσθησαν τὰς συλλογὰς μου . . . Μὰ θὰ ἐπέστρεφα ποτέ χωρὶς αὐτὰς εἰς τὴν Εὐρώπην ; Καὶ θὰ ἐτολμούσα νὰ ἐμφανισθῶ ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας : . . . Φαντάζεται τῆς εὐκόλως τὴν χαρὰν τοῦ βοτανικοῦ, καθὼς καὶ τὴν εὐχαρίστησιν τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν τῆς Μορίσκης καὶ τῆς Γαλλινέτας, ὅταν ἐπανεῦρον εἰς τὰ πλοῖα ὄλων τῶν τὰ πράγματα, ἐκτὸς τῶν ὄπλων, τὰ ὁποῖα ἐμάζευσαν ἀπὸ τὸ πεδίον τῆς μάχης.

— Εἶπα, ὅτι ὁ κύριος Ἑλλῶν μοῦ ἔσωσε τὴν ζωὴν ἔκαμε ὅμως καὶ κάτι πρὸς ὀσσότερον, διότι μας συνώδευεν ἕως ἐδῶ μετὰ τοῦ κυρίου Πατέρων . . . — Ἦτο καθῆκον μας ! ἀπεκρίθη ὁ Ἰακώβος Ἑλλῶν. — Ἐν ᾧ οἱ ταξιδιώται μετὰ τοῦ συνταγματάρχου συνωμίλου περιπέτειῶν τῶν, ὁ Βαλδέξ καὶ ὁ Πάρσαλ ἠτόμαζον τὰ τῆς σταθμεύσεως, διότι ἐκεῖ θὰ διήρχοντο τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας καὶ τὴν ἀκόλουθον νύκτα. Οἱ ἀνθρωποὶ των εἶχον μεταφέρει εἰς τὸ δάτος τὰ πτώματα ὄλων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐφρονέθησαν εἰς τὴν μάχην. Ὅσον διὰ τοὺς τραυματιθέντας Γουαχαριβίους ὁ Γερμανὸς Πατέρων θάνατε λάμβανε τὴν θεραπείαν των. Ἐπειτα ἀφοῦ τὰ τρόφιμα ἐξήχθησαν ἀπὸ τὰμάξια, διὰ νὰ λάβῃ ἕκαστος τὸ μεριδιόν του, ὁ Ἑλλῶν, ὁ Πατέρων, ἀκ-

Ὁ συνταγματάρχης ἔθλιψε τὴν Παυλίαν εἰς τὰς ἀγγάλας του. (Σελ. 400, στήλ. γ'.)

Τώρα πλέον τὰ πλοία ἠμποροῦσαν νὰ μείνουν ἐν ἀσφαλείᾳ παρὰ τὸ στόμιον τοῦ Τορρίδα, ὑπὸ τὴν φύλαξιν τῶν πληρωμάτων. Καὶ ὅταν θὰ ἤρχετο ἡ ὥρα τῆς ἐπιστροφῆς, οἱ ταξιδιώται δὲν θὰ εἶχαν παρὰ νὰ ἐπιβιβασθοῦν.

